

Nr 231.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning
angående vadhållning i samband med tävlingar; given Stock-
holms slott den 2 mars 1934.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, inhämta riksdagens yttrande över härvid fogade förslag till förordning angående vadhållning i samband med tävlingar; och har Kungl. Maj:t för avsikt att, efter mottagande av riksdagens svar, företaga den slutliga prövningen av samma förslag.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Fritjof Ekman.

Förslag

till

förordning angående vadhållning i samband med tävlingar.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

I samband med kapplöpning eller annan tävling må ej vadhållning medelst så kallad totalisator eller på annat därmed jämförligt sätt för allmänheten anordnas, med mindre Kungl. Maj:t därtill meddelat tillstånd.

2 §.

Ej må någon främja deltagandet i sådan inom landet anordnad vadhållning, som ej är tillåten, eller i utländsk vadhållning

genom att för egen eller annans räkning utbjuda, avyttra eller eljest tillhandahålla bevis om rätt till delaktighet i vadhållningen eller annan handling, avsedd för deltagande däri;

genom att för egen eller annans räkning uppbära insatser i vadhållningen eller förmedla insamlandet av insatser; eller

genom att eljest tillhandagå annan vid deltagande i vadhållningen.

Det vare ock förbjudet att kungöra försäljning eller förmedling av bevis eller annan handling, som ovan nämnts, eller att sprida inbjudningar, planer, vinstförteckningar eller andra liknande meddelanden, som hava avseende å vadhållning, varom nu är fråga.

Utan medgivande av den, som erhållit tillstånd att anordna vadhållning, må ingen yrkesmässigt eller eljest mot ersättning tillhandagå annan vid deltagande i vadhållning, som är tillåten.

3 §.

De i 1 och 2 §§ stadgade förbud skola även hava avseende å sådan vadhållning, vid vilken såsom villkor för deltagande fordras medlemskap i viss förening, därest föreningen tillkommit väsentligen för anordnande av dylik vadhållning eller vadhållningen eljest, såsom med avseende å omfattningen eller de villkor, varunder deltagande må ske, är att jämställa med vadhållning, anordnad för allmänheten.

4 §.

Överträdelse av de i 1, 2 och 3 §§ stadgade förbud straffas med dagsböter.

Beträdes någon, som förut fällt till straff för förseelse, som i första stycket avses, andra gången eller oftare med sådan förseelse eller har förseelsen skett i större omfattning eller yrkesmässigt, må till fängelse i högst ett år dömas.

5 §.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter samma förseelse, skall, när han varder därtill lagligen förvunnen, för varje gång stämning delgivits fällas till särskilt ansvar.

6 §.

Dömes någon för förseelse mot denna förordning, vare tillika förverkade de vid vadhållningen gjorda insatser, vilka han uppburit eller med vilka han eljest tagit befattning, samt kuponger, delaktighetsbevis och andra dylika vadhållningen avseende handlingar.

7 §.

Åtal för förseelse mot denna förordning anhängiggöres vid allmän domstol och utföres av allmän åklagare.

8 §.

Böter, som ådömas enligt denna förordning, tillfalla kronan.

Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmänna strafflagen.

Denna förordning träder i kraft .....

Genom denna förordning upphäves kungörelsen den 4 maj 1923 (nr 87) angående anordnande av vadhållning medelst så kallad totalisator.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 2 mars 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anmäler chefen för handelsdepartementet, statsrådet Ekman, fråga om ändrade bestämmelser angående vadhållning i samband med tävlingar samt anför:

Under erinran att högsta domstolen vid prövning av åtal för anordnande av så kallad totalisator vid hästkapplöpning funnit det åtalade förfarandet icke vara av beskaffenhet att ansvar kunde därför ådömas (Nytt Juridiskt Arkiv 1895 sid. 290), yrkades i en vid 1896 års riksdag inom andra kammaren väckt motion sådan ändring av gällande lagbestämmelser, att all vadhållning genom totalisator måtte såsom olaglig och straffbar anses.

I skrivelse nr 103 i anledning av motionen framhöll riksdagen, att det syntes riksdagen som vore den form av vadhållning, vilken totalisatorn hade till ändamål att förmedla bland den vid kapplöpning närvarande allmänheten, så nära besläktad med lotterispel, att de motiv, som föranlett tillkomsten av förordningen den 6 augusti 1881 angående förbud mot lotterier, även borde konsekvent leda till förbud mot vadhållning av ifrågasvarande slag. Riksdagen hemställde därför, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbeta förslag till lagbestämmelser mot användning av totalisator för vadhållning bland allmänheten i sammanhang med offentliga kapplöpningar.

Den 4 februari 1898 utfärdade Kungl. Maj:t förordning (nr 6) angående förbud mot anordnande av vadhållning medelst så kallad totalisator, enligt vilken förordning vid kapplöpning eller annan tävling vadhållning medelst så kallad totalisator eller på annat därmed jämförligt sätt ej finge för allmänheten anordnas.

Vid såväl 1911 som 1920 års riksdagar väcktes motioner i syfte att totalisator skulle få användas vid vadhållning vid sådana hästtävlingar, som företrädesvis befundes ägnade att verka till hästavelns befrämjande, därvid lämplig andel av vadhållningssumman skulle få disponeras till detta ändamål. Sedan av vederbörande utskott avgivits avstyrkande utlåtanden över motionerna, fann riksdagen desamma icke föranleda någon åtgärd.

Jämväl vid 1922 års riksdag väcktes inom riksdagens båda kamrar likalydande motioner, vari framfördes enahanda önskemål som i nyss berörda motioner. Jordbruksutskottet, dit motionerna hänvisades, tillstyrkte i sitt utlåtande motionärernas hemställan, men enär riksdagens kamrar vid ärendets behandling stannade i olika beslut, föranledde motionerna ingen riksdagens åtgärd.

En annan utgång fick frågan vid 1923 års riksdag. I anledning av två likalydande motioner, nr 119 i första kammaren och nr 48 i andra kammaren, och under hänvisning till vad som anförts i jordbruksutskottets utlåtande nr 8 över motionerna anhöll riksdagen i skrivelse nr 31, att Kungl. Maj:t för beredande av medel till understöd åt landets hästavel ville medgiva, att vissa av Kungl. Maj:t godkända föreningar vid offentliga kapplöpningar och travtävlingar tillätes anordna vadhållning för allmänheten medelst totalisator, under villkor att föreningarnas vinst av totalisatorn, med skäligt avdrag för omkostnaderna, inbetalades till statsverket för främjande av den svenska hästaveln samt för övrigt under iakttagande av de bestämmelser, Kungl. Maj:t kunde finna lämpligt utfärda.

Med anledning av riksdagens skrivelse utfärdade Kungl. Maj:t den 4 maj 1923, med upphävande av 1898 års förordning, kungörelse angående anordnande av vadhållning medelst så kallad totalisator (nr 87).

1 § första stycket i denna kungörelse, som ännu är gällande, stadgar, att vid kapplöpning eller annan tävlan vadhållning medelst så kallad totalisator eller på annat därmed jämförligt sätt ej får för allmänheten anordnas med mindre Kungl. Maj:t därtill lämnat tillstånd. Enligt andra stycket av samma paragraf lämnas sådant tillstånd allenast förening eller annan sammanslutning, som har till ändamål att för hästavelns befrämjande hålla offentliga kapplöpningar eller travtävlingar, samt under villkor att vinsten av totalisatorn, med av Kungl. Maj:t bestämt, skäligt avdrag för omkostnaderna, inbetalas till statsverket för att användas till understöd av landets hästavel och att sökanden ställer sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, Kungl. Maj:t kan finna erforderligt för tillståndets åtnjutande meddela. Ansökning om tillstånd skall enligt 2 § senast den 1 november året före det, varunder tävlingen är avsedd att äga rum, ingivas till stuteriöverstyrelsen (numera lantbruksstyrelsen), som har att före den 1 påföljande december med eget utlåtande till Kungl. Maj:t överlämna inkomna ansökningar.

I 3 § stadgas straff av böter från och med tio kronor till och med ettusen kronor för överträdelse av förbudet, varjämte för sådant fall föreskrives att så mycket av insatserna, som skolat tillfalla anordnaren av vadhållningen, skall vara förverkat. Slutligen stadgas ansvar för den, som bryter mot särskild, jämlikt 1 § meddelad föreskrift.

4 och 5 §§ innehålla föreskrifter om åtalsrätt samt om fördelning och förvandling av böter.

Jämlikt bestämmelserna i kungörelsen har Kungl. Maj:t genom beslut varje år medgivit vissa angivna sammanslutningar rätt att anordna dylik vadhållning å bestämda tider och platser vid offentliga kapplöpningar och travtävlingar, vartill tillstånd i vederbörlig ordning erhållits. Av de in-

satser, som vid vadhållningen göras, skola enligt lämnade föreskrifter av anordnaren innehållas tjugo procent. Härav äger anordnaren för anskaffande och tillhandahållande av pris vid kapplöpningarna eller travtävlingarna samt bestridande av andra omkostnader för desamma tillgodogöra sig vad som återstår, sedan för statsverkets räkning avdragits viss andel enligt en av Kungl. Maj:t, senast genom beslut den 16 april 1931, fastställd tabell.

Såsom torde framgå av den nu lämnade redogörelsen har syftet med de sålunda tillkomna bestämmelserna närmast varit att reglera vadhållning vid hästtävlingar. Emellertid har under de senaste åren i stor omfattning och under växlande former anordnats vadhållning jämväl i samband med andra tävlingar. Särskilt har den s. k. *tippningsrörelsen* vunnit en oerhörd spridning, trots att anordnande av tippning genom ett flertal domstolsutslag förklarats falla under förbudet i 1923 års kungörelse. Förhållandena härvidlag hava aktualiserat frågan om ändrade bestämmelser rörande vadhållning i samband med tävlingar, och inom handelsdepartementet har med anledning härav verkställts utredning angående nämnda rörelses art och omfattning. Härvid har i huvudsak framkommit följande.

Tippningen utgör en form av vadhållning beträffande resultatet av vissa tävlingar och avser i allmänhet i Sverige eller utlandet, särskilt England, anordnade fotbollstävlingar. På våren, delvis på sommaren och på hösten spelas å olika platser inom landet ett stort antal svenska fotbollsmatcher, vilka numera äro ordnade i en serie, den s. k. allsvenska serien. Liknande serier av fotbollsmatcher spelas, jämväl under vintern, i England. De svenska matcherna spelas i regel på söndagarna, de engelska på lördagarna. I anslutning till dessa fotbollsmatcher anordnas tippningen vanligen på följande sätt:

Anordnaren låter trycka kuponger, vilka i god tid före fotbollsmatcherna distribueras till ett antal ombud för att tillhandahållas allmänheten på lämpliga ställen, såsom i cigarr- och tidningsaffärer. Kupongerna äro delade i två numrerade hälfter, av vilka den i tippningen deltagande behåller den ena hälften för kontroll, varemot den andra hälften jämte föreskrivet insatsbelopp genom vederbörande ombud överlämnas till tippningsanordnaren.

Två dylika kuponger torde få såsom bilagor A och B fogas till detta protokoll.

Å kupongerna äro angivna de matcher — till varierande antal —, vilka tippningen avser, samt de i matcherna spelande fotbollslagen. Flera olika gissningssystem förekomma, men i allmänhet går tippningen ut på gissning antingen av antalet mål vid varje fotbollsmatch (s. k. sifvertips) eller av de fotbollslag, som vinna matcherna, varvid lag, som antagas förlora, å kupongerna överstrykas (s. k. stryktips). Insatserna variera från 5 öre till 1 krona eller mera per kupong. Vanligast förekommande äro insatser å 10, 20 eller 25 öre. Ofta äro kupongerna så anordnade, att man har möjlighet att göra flera gissningar beträffande samma matcher, varvid i regel

insats erlægges för varje resultat, som göres till föremål för gissning. Obe-
gränsat antal kuponger får inlämnas av samma person.

Sedan kupongerna, vederbörligen ifyllda och försedda med de tippandes namn och adresser, viss angiven tid före matcherna inlämnats till vederbörande ombud, vidarebefordras de till anordnaren, som förvarar kupongerna till efter matcherna, då bedömning av gissningsresultaten genom poängberäkning eller efter andra grunder vidtager. Vinsten utgöres vid vissa tippningstävlingar av en på förhand bestämd summa, vid andra står den i relation till insatsen och till antalet rätt gissade matcher (s. k. fasta odds: vinnare får t. ex. 100 gånger insatsen, om han gissat två matcher rätt, 400 gånger insatsen, om tre matcher gissats rätt o. s. v.). Oftast tilldelas dock vinnaren den del av insatsbeloppen, som återstår, sedan omkostnader för företaget samt anordnarens andel avdragits (totalisatorprincipen). Däräst flera i tippningen deltagande nått lika resultat, delas prissumman dem emellan. Ibland förekommer även, att endast en del av prissumman tilldelas dem, som gissat bäst, medan återstående del går till dem, som närmast nått bästa resultat. Någon dag efter den, då vinstbedömning ägt rum, meddelas tävlingens resultat å förteckningar, som tillhandahållas genom ombuden.

Såsom förut nämnts har anordnande av ifrågavarande gissningstävlingar av domstolarna ansetts falla under förbudet i 1923 års kungörelse. Sålunda har högsta domstolen redan år 1928 bifallit åtal för anordnande av tippning och därvid dömt anordnaren jämlikt nämnda kungörelse (Nytt Juridiskt Arkiv 1928 sid. 451). Även från senare tid föreligga rättsfall med enahanda utgång.

Till en början anordnades tippningstävlingar huvudsakligen av en del enskilda personer, vilka bedrevo rörelsen såsom rena affärsföretag. Några sådana företag fingo mycket snart oaktat hård konkurrens stor omfattning, andra måste efter längre eller kortare tid upphöra. De flesta anordnarna hava — en del upprepade gånger — för den olagliga verksamheten blivit ådömda stora bötesbelopp, men det oaktat har verksamheten fortsatt. Särskilt i Skåne och västra Sverige hava dylika enskilda företag av betydande storlek varit verksamma. Dessa hava under de senare åren — med vissa uppehåll — regelbundet varje vecka anordnat tippningstävlingar, varvid kuponger distribuerats över hela landet till talrika centralombud, underagenter och enskilda personer. Vissa för omfattningen av denna verksamhet belysande uppgifter, vilka lämnats vid anställda åtal mot sådana företag, må här anföras.

Vid handläggningen i april 1932 av ett åtal mot innehavaren av ett tippningsföretag i Kungälv, benämnt »Södra tipset», uppgav denne sålunda, att han innehade förteckning å omkring 63,000 namn och adresser å ombud och deltagare i tippningarna, till vilka tidvis kuponger utsändes. I allmänhet skickades dock kupongerna till cirka 1,000 centralombud, huvudsakligen innehavare av tidnings- och tobaksaffärer, vilka sedan distribuerade desamma.

Till ombuden utgingo provisioner av växlande storlek, vanligen 12—17 procent av bruttoinsatserna. Vid ett enda tillfälle (i februari 1932) hade till företaget inkommit omkring 100,000 tippningskuponger med insatser. Innehavaren av ett annat sådant företag uppgav vid anställt åtal mot honom i slutet av år 1932, att han till vissa tippningstävlingar utsänt kuponger till ett antal av omkring 400,000 varje gång och att av dessa omkring 10 procent beräknades inkomma med insatser. I nu nämnda företag utdelades vid tiden för åtalen i prissummor mellan 5,000 och 10,000 kronor varje vecka.

Enligt de i en rättegång företedda räkenskaperna för »Södra Tippet» för år 1931 hade under året inkommit över 2,000,000 kuponger med insatser å 10 öre eller därutöver. För samma år upptogos utgifterna till följande belopp:

trycksaker	kronor 51,673: 34
hyra	» 1,170: —
avlöningar	» 9,600: —
porto	» 6,500: —
böter	» 14,300: —
prissummor	» 256,841: 10

Summa kronor 340,084: 44

Da härtill komme provisioner till ombud och en del andra utgifter, torde den årliga omsättningen hava närmast sig 500,000 kronor. Innehavaren av detta företag var taxerad för inkomst för nämnda år — huvudsakligen från tippningen — å omkring 30,000 kronor.

Till följd av konkurrens från åtskilliga andra tippningsföretag torde omfattningen av dessa rena affärsföretag under sistförflutna året hava avtagit. Dock finnas fortfarande sådana företag med betydande verksamhet.

Av i viss mån annan art är den tippningsverksamhet, som kommit att bedrivas av eller i anslutning till vissa sammanslutningar inom idrotten. Redan under år 1929 anordnades av idrottsföreningar i Göteborg och närliggande städer en del tippningstävlingar, vilka inbringade ej oväsentliga inkomster för föreningarna. Sedan de, som anordnat tippningstävlingarna, vid upprepade tillfällen blivit ådömda ansvar, upphörde de emellertid med sin tippningsverksamhet. Under år 1932 började ett flertal idrottsföreningar i Stockholm att anordna regelbunden tippning och det dröjde ej länge förrän denna nya form av tippningsrörelse fått en mycket stor spridning. Till Stockholms fotbollförbund, en underavdelning av Svenska fotbollförbundet, voro den 1 september 1932 anslutna 121 klubbar eller föreningar. Åtskilliga av dessa klubbar och föreningar hava i en eller annan form varit engagerade i tippningsrörelsen. Jämväl vissa andra idrottsföreningar lära hava bedrivit tippning. Däremot synes tippningen icke omhänderhafts eller beskyddats av de ledande organisationerna inom idrotten.

Till en början deltog i tippningen endast vederbörande klubbs eller förenings medlemmar, men allt eftersom intresset för tippningen steg, vidgades också kretsen av deltagare och omsättningen ökades i snabbt tempo. Risken

att starta ett sådant företag var ringa, inkomsterna tycktes däremot säkra och arbetskraft hade man tillräckligt av inom klubbarna. Antalet av dessa s. k. »klubbtips» växte därför mycket hastigt och torde vid vissa tider hava i Stockholm uppgått till flera tiotal. Storleken av de olika klubbtipsens verksamhet varierar givetvis mycket. Några sådana klubbföretag hava vunnit mycket stor omfattning, medan andra hållit sig inom mera blygsamma gränser. Som exempel å de förra kan nämnas ett företag — det äldsta och ett bland de största — som vissa tider år 1933 utdelade omkring 10,000 kronor varje vecka i prissummor. Ett annat sådant »klubbtips», det s. k. Centrumtipset, har under februari 1934 i pris utdelat över 10,000 kronor i veckan. Då insatsen vid tippningen varit 10 öre, hava tydligen de inkomna insatserna räknats i hundratusental.

»Klubbtipsen» anordnas vanligen så, att inom vederbörande idrottsklubb utses en eller flera personer, som självständigt skola sköta tippningen; det anses icke lämpligt att klubbens ledning själv utsätter sig för risken att bliva åtalad och dömd för den olaga verksamheten. I början av varje vecka utdelas kupongerna för veckans tippning till ombud — i regel arbetslösa klubbmedlemmar — vilka mot viss ersättning distribuera dem till klubbkamrater eller till allmänheten, direkt eller genom t. ex. tobaksaffärer. Av de inflytande insatsbeloppen överlämnas viss del, i allmänhet omkring 20 procent, till idrottsklubben.

Det ojämförligt största flertalet av tippningstävlingar anordnas såsom förut antytts i samband med fotbollstävlingar. Emellertid förekommer även tippning i anslutning till andra tävlingar, t. ex. motor-, bandy-, cykel- och hästtävlingar.

Genom den av vissa idrottssammanslutningar sålunda bedrivna tippningsverksamheten lära ganska betydande summor hava tillförts respektive idrottsklubbar. De erhållna tippningsmedlen hava av klubbarna använts för olika ändamål, såsom till gäldande av klubbarna åvilande skulder, anskaffande av idrottsmateriel eller hjälp till arbetslösa klubbmedlemmar. I något fall har till och med huvudsakligen med sådana medel kunnat uppföras idrottsplats.

Åtskilliga av dem, som stått såsom arrangörer av »klubbtips», hava efter åtal blivit ådömda ansvar för olaga vadhallning. De relativt små straff, som kunnat ådömas, hava dock icke varit tillräckliga för att hejda rörelsens utbredning.

Under hösten 1932 började vissa i England och Skottland befintliga stora tippningsföretag att genom agenter i Sverige distribuera på svenska språket tryckta kuponger för deltagande i den utländska tippningen. En sådan kupong torde få såsom bilaga C fogas till protokollet. Kupongerna upptogo vanligen ett flertal s. k. pools, d. v. s. serier fotbollsmatcher, beträffande vilka man ägde gissa resultatet. Insatserna voro i allmänhet större än vid de svenska tippningarna. Genom agenterna insamlades kupongerna och

insatserna, vilka sändes med flygpost till England, dit de skulle hava ankommit före matchernas början.

Med hjälp av en braskande reklam har dessa företags verksamhet här i landet tidvis varit mycket betydande och sannolikt hava ganska ansevärliga belopp på så sätt gått till utlandet. En enda sådan agent hade enligt egen uppgift under år 1932 en omsättning å omkring en halv miljon kronor. För närvarande lära fem å sex sådana företag vara verksamma i Sverige.

På grund av att enligt totalisatorkungörelsen ansvar endast drabbar den, som anordnat vadhållningen, hava mot dessa agenter anställda åtal blivit av domstolarna ogillade. Av detta givetvis mycket betänkliga förhållande hava nu åtskilliga av de svenska tippningsföretagen sökt begagna sig på så sätt, att de låta tippningen formellt anordnas från utlandet, medan verksamheten här i landet påstås bedrivas av agenter till de utländska anordnarna. Så har t. ex. en stor del av förut berörda »klubbtips» förflyttats till Oslo, Helsingfors och andra orter. Emellertid hava domstolarna vid åtal mot de svenska agenterna betraktat de utländska anordnarna såsom endast bulvaner och ådömt agenterna ansvar för anordnande av olaga vadhållning.

Någon egentlig kontroll över de olika tippningsföretagens verksamhet lärer, åtminstone såvitt angår de enskilda affärsföretagen, knappast existera. I fråga om dessa senare synas också oredlighet och bedrägliga förfaranden i stor utsträckning hava förekommit. I viss mån annorlunda ställa sig förhållandena inom de till idrottssammanslutningarna knutna företagen, vid vilka vanligen av idrottsklubbarna utsedda kontrollanter följa och granska verksamheten.

Från Stockholm, Göteborg, Kungälv och Arlöv (å vilka två sistnämnda platser en del stora tippningsföretag haft sin verksamhet) hava inhämtats vissa uppgifter beträffande anställda åtal för olaga tippning.

I *Stockholm* dömdes sålunda vardera av åren 1930 och 1931 3 personer och 1932 7 personer. År 1933 biföllos 75 åtal och under innevarande år hava hittills avdömts 18 tippningsmål.

I *Göteborg* åtalades år 1930 78 personer, vilka ådömdes böter om tillhoppa 44,290 kronor. Under år 1931 ådömdes 39 personer i böter 32,000 kronor och år 1932 voro motsvarande siffror 41 och 10,202 kronor.

År 1931 avgjordes 14 åtal mot personer i *Arlöv*, varvid i böter utdömdes 14,800 kronor. År 1932 biföllos 5 åtal och utdömdes i böter 36,000 kronor.

I *Kungälv* dömdes år 1932 3 personer till böter om tillhoppa 4,600 kronor.

Därjämte hava anställts en del åtal för bedrägliga förfaranden i samband med tippning, varförutom åtskilliga anmälningar inkommit till åklagarmyndigheterna om oredlighet av olika slag vid tippningstävlingar, vilka anmälningar i brist på bevis icke lett till åtal.

Till Kungl. Maj:t hava inkommit ett flertal ansökningar om tillstånd att utan hinder av gällande förbud få anordna tippning. I en den 6 april 1933 dagtecknad, av 44 idrottsklubbar i Stockholm med omnejd jämte 9 »klubbtips» undertecknad sådan ansökning anföres bland annat följande:

Arbetet inom idrottsrörelsen, vilket i fråga om utbildning och övning för den enskilde idrottsmannen huvudsakligen bedreves inom de s. k. småklubbarna, hade kommit att lida ett avsevärt avbräck genom den långvariga depressionen. Arbetslösheten hade drabbat större delen av medlemmarna, vilka i icke ringa omfattning tillhörde den kroppsarbetande befolkningen, och detta hade medfört, att medlemsavgifterna och övriga genom medlemmarna inflytande inkomster i oroväckande grad nedgått. Småklubbarna hade för den skull icke förmått annat än genom tyngande skuldsättning uppehålla idrottsarbetet för sina medlemmar, och genom medlemmarnas svaga ekonomi och småklubbarnas skuldsättning hade hela rörelsen förlamats. Sådant hade läget varit, då idrottsfolket fick uppmärksamheten riktad på den av den enskilda företagsamheten sedan en del år tillbaka bedrivna s. k. tippningsrörelsen. Som denna just vilade på idrottsverksamheten, nämligen de engelska professionella fotbollsmatcherna, och på grund därav hade kanske sitt största klientel bland idrottens folk, hade det fallit sig helt naturligt för idrottsmännen att själva anordna dylika tippningar. Inom klubbarna började man sålunda anordna tips: medlemmarna inom en och samma klubb eller inom ett par klubbar slöte sig samman under ledning av en särskild anordnare och bildade ett s. k. tippningssällskap, avsett endast för respektive klubbmedlemmar. Emellertid vore konkurrensen från de enskilda, affärsmässigt bedrivna tippningsföretagen för stark, vilket föranledde nyssnämnda tippningssällskap att söka sina kunder jämväl utom respektive klubbmedlemmars krets. På så sätt hade nu ifrågavarande klubbtips kommit att framstå såsom anordnare »för allmänheten» och därmed hade ock allmänna åklagaren kunnat angripa verksamheten. All inkomst från tippningsföretagen hade oavkortat tillfallit respektive klubbar. På så sätt hade klubbarna fått sin ekonomi avsevärt förbättrad, så att idrottsarbetet kunnat uppehållas och utvidgas. Därjämte hade välbehövliga understöd kunnat lämnas åt behövande idrottsmän, som skadats under övningar eller matcher, samt åt arbetslösa klubbmedlemmar, så att de kunnat delta i idrottsverksamheten. Genom dessa klubb-tippningsföretag hade även en mängd arbetslösa medlemmar fått en välkommen verksamhet, i det de fått arbeta i företagen på allehanda sätt, t. ex. genom distribuering av tippningskuponger, deltagande i kontorsarbetet, kontrollering och dylikt. Enbart inom sökandenas krets kunde över ett 100-tal medlemmar, som för ett år sedan åtnjoto fattigvårdsunderstöd, numera draga sig fram genom den lilla inkomst de erhöle från tipsen utan att behöva ligga det allmänna till last. Sålunda hade genom småklubbarna anordnade tippningsföretag såväl varit idrottsrörelsen såsom sådan till oerhörd nytta som ock kunnat bereda en hel del arbetslösa medlemmar en om ock ringa arbetsförtjänst. Det förtjänade även framhållas, att den form, varunder dessa klubb-tippningsföretag bedrivits, vunnit idrottsfolkets gillande och förtroende.

Vidare har Stockholms travsällskap i en till handelsdepartementet ingiven skrift påpekat förekomsten av en med tippningen i viss mån hänförlig företeelse, nämligen den s. k. totalisatorförmedlingen, och därom anfört huvudsakligen följande:

Under år 1933 hade en intensiv reklam bedrivits av ett företag, som startat dylik »förmedling» i Malmö och genom massspridande av cirkulär och prospekt sökt animera allmänheten att göra sina insatser å den vederbörligen tillåtna totalisatorn genom förmedling av detta företag. Allmänheten hade endast att å tryckta kuponger ifylla namnen å de hästar, som

man önskade spela på, samt insända kupongerna jämte insatsbeloppen till företaget, som sedan för vederbörandes räkning skötte om att insatserna gjordes å totalisatorn. Det måste anses uppenbart, att en rörelse av detta slag lätt kunde leda till mer eller mindre förstucket »bookmakeri» och motverka de med totalisatorn avsedda syftena. Travällskapet hemställde om ändring i gällande lagstiftning i syfte att stävja denna rörelse.

Då det med hänsyn till vad under den gjorda utredningen framkommit syntes uppenbart att de nuvarande bestämmelserna om vadhållning vid tävlingar icke kunde anses på ett tillfredsställande sätt fylla sitt ändamål, utarbetades inom handelsdepartementet ett utkast till ny kungörelse angående vadhållning vid tävlingar.¹

I en i anslutning till utkastet upprättad promemoria framhölls, bland annat, följande.

Att tippningsrörelsen oaktat förbudet vunnit så stor spridning hade bl. a. berott på utformningen av bestämmelserna i 1923 års kungörelse. Enligt kungörelsen avsåge förbudet endast *anordnandet av vadhållning*, medan det lämnats straffritt att tillhandagå sådana, som deltaga i vadhållningen, t. ex. genom att utbjuda eller eljest tillhandahålla kuponger, mottaga insatser, sprida inbjudningar o. s. v.

På grund av de nuvarande bestämmelsernas knapphet hade det vidare visat sig vara omöjligt att upprätthålla förbudet, då vadhållningen anordnats utom landet, försåvitt icke rena bulvanförhållanden förelegat. Därest förbud mot vadhållning fortfarande skulle upprätthållas, syntes därför bliva nödvändigt att förbudet utsträcktes att jämväl avse den verksamhet, som bedrevs av den tippningsanordnandes ombud och medhjälpare.

Då det visat sig, att vid vadhållning, vartill erhållits Kungl. Maj:ts tillstånd (totalisator vid hästtävlingar), verksamheten på ett illojalt sätt utnyttjats av vissa utomstående, borde förbud meddelas även för tillhandagående vid deltagande i tillåten vadhållning, dock endast om tillhandagäendet skedde yrkesmässigt eller eljest mot ersättning och medgivande icke givits av den som erhållit tillståndet.

Ansvarsbestämmelserna syntes böra skärpas. Särskilt borde möjlighet beredas att förhindra ett fortsättande av verksamheten, medan åtal påginge.

Bestämmelsen om förverkande borde utvidgas att avse alla de insatser, varmed den tilltalade tagit befattning. Dessutom borde kuponger, vinstlistor och dylikt jämväl kunna förklaras förverkade. Sådana insatser och föremål kunde till följd därav jämlikt 1 § lagen den 12 maj 1933 (nr 182) om vissa tvångsmedel i brottmål bliva föremål för beslag.

Utkastet, som i 1 § upptog det nu gällande förbudet mot anordnande utan Kungl. Maj:ts tillstånd av vadhållning vid tävlingar, hade däremot icke någon motsvarighet till bestämmelsen i 1 § andra stycket i 1923 års kungörelse. I övrigt innehöll utkastet i förhållande till bestämmelserna i nämnda kungörelse väsentligt utvidgade och skärpta föreskrifter.

Utkastet och promemorian hava varit utremitterade till generalpoststyrelsen, stuteriöverstyrelsen, överståthållarämbetet och samtliga länsstyrelser,

¹ Detta utkast är -- frånsatt vissa redaktionella jämkningar -- lika lydande med det vid propositionen fogade författningsförslaget.

varjämte Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund samt Svenska fotbollförbundet erhållit tillfälle att i ärendet avgiva yttrande. Samtliga sålunda hörda myndigheter och sammanslutningar hava inkommit med yttranden.

Överståthållarämbetet och *länsstyrelserna* hava — fränsett vissa påpekanden i fråga om föreskrifternas utformning — antingen tillstyrkt att bestämmelser i enlighet med utkastet utfärdades eller förklarat sig icke hava något att erinra i ärendet.

Överståthållarämbetet har därvid anfört, att av 1 § i utkastet framginge, att efter erhållet tillstånd av Kungl. Maj:t vid kapplöpning eller annan tävling vadhållning skulle kunna anordnas icke blott medelst s. k. totalisator utan även på annat därmed jämförligt sätt. Detta torde innebära, att även s. k. tippningstävlingar skulle med Kungl. Maj:ts medgivande kunna anordnas. Häremot hade överståthållarämbetet intet att erinra, särskilt när genom Kungl. Maj:ts prövning av begärt tillstånd garanti erhöles för att tippningstävlingar komme att anordnas allenast i händelse tungt vägande skäl föreläge och Kungl. Maj:t genom att vid tillståndet knyta villkor och föreskrifter vore i tillfälle att skapa erforderlig kontroll.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har framhållit, att den s. k. tippningsrörelsen i länet vunnit stor spridning och ägde rum under sådana former, att den nuvarande lagstiftningen icke lämnade tillräckliga möjligheter att stävja denna olagliga rörelse. Länsstyrelsen ansåge därför den föreslagna lagstiftningsåtgärden vara väl motiverad.

Generalpoststyrelsen har yttrat sig allenast rörande postbefordran av meddelanden angående vadhållning vid tävlingar och i sådant avseende hemställt om förordnande — i samband med utfärdande av den föreslagna kungörelsen — om förbud mot postbefordran i vissa fall av sådana meddelanden.

Stuteriöverstyrelsen har anfört, bland annat, följande.

Enligt förslaget finge vadhållning äga rum vid tävlingar i allmänhet, så framt Kungl. Maj:t därtill lämnat bifall. Användandet av totalisator skulle icke vara den enda formen för vadhållning vid tävlingar, utan vadhållning skulle kunna ske även på andra sätt, förutsatt att Kungl. Maj:t över huvud taget meddelat tillstånd och icke bundit detta vid vissa särskilda bestämmelser om de former, varunder vadhållningen skulle utövas. Alltså skulle måhända till exempel s. k. bookmakers kunna tillåtas utöva sin verksamhet i anslutning till tävlingarna. Stuteriöverstyrelsen måste för sin del på det bestämdaste avstyrka en dylik utsträckning av vadhållningstillstånden. Någon särskild bestämmelse vore — i olikhet med gällande totalisatorförfattning — icke föreslagen beträffande det ändamål, vartill vinsten av vadhållningen i dylikt fall skulle användas. Större delen av vinsten genom vadhållning vid hästtävlingar ginge till statsverket för understödjande av landets hästavel. Det vore dels orättvist mot anordnarna av hästtävlingar, dels även ur andra synpunkter mindre lämpligt, om det — såsom av författningsförslaget framginge — skulle kunna tillåtas anordnarna av andra sporttävlingar att själva tillgodonjuta hela inkomsten av vadhållningen. Visserligen kunde man utgå från, att Kungl. Maj:t vid meddelande av tillstånd till vadhållning komme att i varje särskilt fall giva föreskrifter såväl om sättet för vadhållningens anordnande som om användandet av eventuell

vinst. Men det syntes emellertid böra i en allmän, genom riksdagens medverkan antagen författning bestämmas, huruvida, under vilka former och för vilket ändamål vadhållning finge ifrågakomma. Stuteriöverstyrelsen ansåge sig icke kunna tillstyrka medgivande att anordna vadhållning vid andra slag av tävlingar än sådana, som avsåge kapplöpningar och travkörning, samt ville framhålla, att därest tillstånd till vadhållning skulle medgivas vid andra tävlingar — t. ex. fotboll, allmän idrott, segling, rodd o. s. v. — fara torde vara för handen att intresset för hästtävlingarna skulle komma att minskas. Skulle detta visa sig bliva förhållandet, torde den inkomstkälla, som under största delen av de tio sistförflutna åren varit tillräcklig att finansiera stuteriväsendet i dess helhet samt att dessutom lämna medel till många speciella åtgärder på detta område, som i annat fall icke kunnat genomföras, sina eller åtminstone bli otillräcklig för hittillsvarande ändamål. Stuteriöverstyrelsen måste såväl av detta skäl som på grund av sin uppfattning om svårigheterna att under effektiv kontroll anordna vadhållning medelst totalisator eller eljest vid den mängd av sporttävlingar, som numera förekomme på spridda ställen i vårt land, avstyrka totalisatorspelets utsträckande till andra områden än de för närvarande medgivna.

Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund har förklarat sig icke hava något att i saken erinra.

Svenska fotbollförbundet har biträtt förslaget men samtidigt hemställt om övervägande, huruvida ej illojal tippning kunde på ett effektivare sätt stävjas genom tippningsrörelsens legalisering.

*Departements-
chefen.*

Enligt 1923 års förut nämnda kungörelse får i Sverige vadhållning i samband med tävlingar icke för allmänheten anordnas utan särskilt av Kungl. Maj:t meddelat tillstånd. På sätt stadgas i kungörelsen lämnas sådant tillstånd endast åt vissa sammanslutningar med ändamål att främja hästaveln. Det oaktat har emellertid under de senaste åren i mycket stor utsträckning och under skiftande former anordnats vadhållning beträffande olika slags idrottstävlingar, och denna verksamhet synes icke visa benägenhet att avtaga. Den s. k. tippningsrörelsen är, såsom framgår av den lämnade redogörelsen, klart olaglig och jag finner det synnerligen betänkligt, att en sådan verksamhet kan i uppenbar strid mot gällande föreskrifter och trots ingripanden från vederbörande myndigheter öppet bedrivas. Redan denna omständighet synes mig kräva ett övervägande av frågan, vilka åtgärder böra vidtagas för att tillrättalägga förhållandena. Den olagliga verksamhetens beskaffenhet och omfattning göra ett sådant övervägande än mera nödvändigt.

Det torde icke låta sig göra att ens approximativt uppskatta omfattningen av denna verksamhet. Av den lämnade redogörelsen framgår dock, att densamma numera antagit mycket stora dimensioner. De penningbelopp, vilka årligen omsättas i tippningsrörelsen, torde uppgå till åtskilliga miljoner kronor, och då dessa belopp huvudsakligen utgöras av mycket små insatser inses lätt, att antalet av de i rörelsen deltagande måste vara betydande.

Orsakerna till denna oerhörda utbredning av tippningsrörelsen ligga delvis i det sätt, på vilket tippningstävlingarna anordnas. Insatsernas ringa storlek möjliggöra ett deltagande utan större ekonomisk uppostring; de täta, regelbundet återkommande tävlingarna och det snabba avgörandet av desamma äro andra faktorer, som stimulera deltagandet. Slutligen torde tippningens anknytning till vissa idrottstävlingar utgöra en viktig drivfjäder för många att deltaga. Emellertid synas mig en del av dessa omständigheter vara ägnade att åt tippningsrörelsen giva en karaktär, vilken måste anses vara osund och icke önskvärd. Till följd av de obetydliga insatserna indragas i rörelsen många, vilka eljest aldrig skulle hava ägnat sig åt dylikt spel. Särskilt betänkligt är att ungdom därigenom i stor utsträckning lockas till dessa vadhållningar. De som väl en gång börjat deltaga fortsätta vanligen varje vecka, ofta med ett ökat antal insatser; utgifterna för tippningen bliva därigenom en post att räkna med och taga ofta i anspråk en anseelig del av arbetsförtjänst eller besparingar. Vinstutsikterna måste för övrigt anses vara ytterst minimala med hänsyn till det stora antalet deltagande i varje tippning.

Idrottsrörelsen torde ej heller hava något större intresse av att tippningsrörelsen upprätthålles, och jag kan ej finna det vara förenligt med idrottsrörelsens bästa, att idrotten som nu sker begagnas såsom skylt för uppmammande av osunt spelintresse och vinstbegär.

Till de betänkligheter jag nu framfört mot tippningsrörelsen kommer ytterligare, att de former, under vilka rörelsen bedrivits och för närvarande bedrivs, äro ytterst otillfredsställande, även fränsett att rörelsen är olaglig. Att en verksamhet av den art och omfattning, varom nu är fråga, utövas praktiskt taget utan någon som helst kontroll från det allmänna är icke försvarligt. Möjligheterna till oredliga och bedrägliga förfaranden äro stora och sådana förfaranden lära också hava förekommit i stor utsträckning.

Såsom av den gjorda utredningen framgår har tippningsverksamheten till stor del bedrivits av vissa enskilda affärsföretag, vilkas uppkomst helt motiverats av rent privata vinstintressen. Denna verksamhet har utövats utan någon som helst garanti för den deltagande allmänheten. Att förbudet mot vadhållning fortfarande bör upprätthållas i fråga om sådana företag finner jag uppenbart. Jämställda därmed äro de i utlandet befintliga företag, vilka genom agenter här i landet idka tippningsverksamhet. Helt naturligt har det förhållandet, att dessa utländska företags verksamhet icke drabbats av förbudet mot vadhållning och därför kunnat fritt försiggå, för allmänheten framstått såsom omotiverat och oegentligt. Detta förhållande har berott på utformningen av 1923 års kungörelse och jag finner synnerligen angeläget att sådan ändring härutinnan vidtages, att de utländska företagens verksamhet här i landet kan bringas att upphöra.

Av i viss mån annan art är den tippningsverksamhet, som bedrivs i nära anslutning till vissa idrottssammanslutningar, huvudsakligen en del

fotbollsklubbar. I fråga om denna verksamhet läser en viss kontroll från idrottsföreningarnas sida utövas och synas även förhållandena i övrigt mera betryggande än vid den rent privata tippningsverksamheten. Genom tippningen torde också idrottsföreningarna hava fått ganska betydande bidrag till sin verksamhet. Även om formerna för denna tippningsrörelse icke varit lika otillfredsställande som vid en del enskilda företags verksamhet, är det anmärkningsvärt att en rörelse, som står i strid mot gällande författning, på sätt som sker omhuldas av så många sammanslutningar inom idrottsrörelsen. Härvid vill jag dock erinra om att, såsom den förut lämnade redogörelsen visar, det huvudsakligen är vissa mindre klubbar, som engagerat sig i tippningsrörelsen. Denna idrottsföreningarnas verksamhet synes mig icke lämpligen böra få fortgå som hittills. Frånsett de betänkligheter jag förut framhållit mot tippningsrörelsen såsom sådan och i fråga om dess förhållande till idrotten, kan det icke vara rimligt, att en del småklubbar, vilka händelsevis kommit på tanken att anskaffa penningar genom tippningsverksamhet, skulle få obehindrat fortsätta härmed. Med samma rätt skulle då alla de tusentals förefintliga sammanslutningarna inom idrotten kunna göra anspråk på att få utöva sådan verksamhet. Den osunda konkurrens, som redan nu förefinnes mellan de till flera tiotal uppgående tippningsföretagen, skulle för visso vid en sådan utveckling av förhållandena icke bliva bättre.

Av vad jag sålunda anfört torde framgå, att jag anser tippningsrörelsen icke böra få fortfarande bedrivas på sätt som nu sker. Härmed har jag icke velat säga, att en sådan verksamhet, utövad under andra och mera betryggande former, icke skulle kunna efter särskild prövning av Kungl. Maj:t medgivas, om förhållandena så föranleda.

Att hela denna vadhållningsverksamhet trots förbudet kunnat bedrivas, har, som tidigare nämnts, delvis berott på utformningen av gällande kungörelse angående vadhållning. Vid utarbetandet inom handelsdepartementet av utkastet till ny författning i ämnet har därför hänsyn tagits till nödvändigheten av att bestämmelser meddelas, som möjliggöra ett effektivt upprätthållande av förbudet.

Nämnda utkast företer vid jämförelse med 1923 års kungörelse bland annat den skillnaden, att den i 1 § 2 stycket av nämnda kungörelse intagna förklaringen, att tillstånd till vadhållning endast meddelas vissa sammanslutningar, helt borttagits. 1 § i utkastet innehåller därför endast en mot 1 § första stycket i 1923 års kungörelse svarande bestämmelse.

I 2 § av den föreslagna författningen meddelas förbud mot åtgärder, som äro ägnade att främja deltagande i olaga vadhållning. Vidare stadgas i denna paragraf förbud mot att utan medgivande av den, som erhållit tillstånd till vadhållning, yrkesmässigt eller eljest mot ersättning tillhandagå annan vid deltagande i vadhållning, som är tillåten. Härmed åsyftas närmast att förbjuda den s. k. totalisatorförmedlingen. 3 § utsträcker förbudet

mot vadhållning till sådana fall, då vadhållningen utövas under maskering av någon förening. 4 § innehåller väsentligt skärpta ansvarsbestämmelser och i 5 § finnes föreskrift om ansvar vid fortsättande av förseelse mot författningen. I 6 § föreslås utvidgade bestämmelser om förverkande. Slutligen innehåller utkastet stadganden om åtal, bötesförvandling o. dyl.

Det sålunda inom departementet upprättade utkastet till ny författning i ifrågavarande hänseende finner jag mig böra biträda. Vad beträffar den föreslagna 1 § vill jag framhålla, att avsikten naturligtvis ej är att göra ändring i den av Kungl. Maj:t för närvarande med stöd av riksdagens beslut tillämpade praxis beträffande meddelande av tillstånd för vissa sammanslutningar att anordna totalisator. Då det som jag förut antytt icke synes uteslutet, att sådana förhållanden kunna inträffa, att undantag från förbudet mot vadhållning finnes böra meddelas jämväl för annat fall än nyss avsedda, torde åt 1 § lämpligen böra givas allenast det i utkastet föreslagna innehållet.

Säkerligen torde det även efter den nya författningens utfärdande komma att möta stora svårigheter att stävja den olaga verksamhet, varom nu är fråga. Ytterligare föreskrifter kunna därför möjligen visa sig erforderliga. Sålunda torde böra tagas under överbägande, huruvida icke de föreslagna bestämmelserna böra kompletteras med vissa stadganden i tryckfrihetsförordningen. Vidare torde av generalpoststyrelsen begärda föreskrifter i fråga om postbefordran av tippningskuponger m. m. böra av Kungl. Maj:t meddelas.

Med hänsyn till den stora omfattning tippningsrörelsen numera fått och till det intresse, som från riksdagens sida tidigare visats beträffande förevarande lagstiftningsområde, torde riksdagen böra givas tillfälle att uttala sig, innan slutliga åtgärder från Kungl. Maj:ts sida vidtagas.

Föredraganden uppläser här efter ett på grundval av förenämnda utkast upprättat förslag till *förordning angående vadhållning i samband med tävlingar* samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte besluta inhämta riksdagens yttrande över samma förslag med förklarande därvid, att Kungl. Maj:t har för avsikt att efter mottagandet av riksdagens svar företaga den slutliga prövningen av förslaget.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Einar Engelstedt.

Fotboll-tipset
Lörd. 3 mars

N:o 367002

CENTRUM-AGENTUREN

Cup- & Ligamatcherna

Namn: _____

Adress: _____

Ort: _____

cup

Arsenal	—	Aston Villa
Preston	—	Leicester
Manchester C.	—	Stoke C.

liga

Chelsea	—	Blackburn
Huddersf. T.	—	Derby Co.
Liverpool	—	Middlesbr.
Sunderland	—	Newcastle U.
Tottenham H.	—	Everton
Wolves	—	Birmingham

Avgift 10 öre.

Obs. kup. skola vara Agenturen i Sthlm tillhanda senast **lördag kl. 3 em.**

Protest skall åtföljas av protestavg. kr. 5:--
Obs! för ombuds ev. försummelse och otydligt skrivna kup. ansvaras ej.
Skriv namn och adr. ej signatur.

Förenade Klubbtipsen
Helsingfors

Birka-Agenturen

N:o 38226

Telefon 30 28 03

Anslutna till: *Klubbtipsens Kontrollförbund.*
Kontrollant: *Widgrens Advokatbyrå.*

Namn _____

Adress _____

Ort _____

OBS! Kupongen måste vara oss tillhanda i Sthlm senast **lördag kl. 2 em.** Adress: **Box 6031 Sthlm 6.**

Siffertips

Aston Villa—Sunderland	—
Blackburn R.—Sheffield W.	—
Everton—Arsenal	—
Leicester C.—Chelsea	—
Newcastle U.—Birmingham	—
Tottenham H.—Liverpool	—

För ombuds försummelse och för otydligt skrivna kuponger ansvaras ej!
Ej spelad match räknas som fel tippad.

23 sept.

Avgift 10 öre.

Bilaga A.

Fotboll-tipset
Lörd. 3 mars

N:o 367002

CENTRUM-AGENTUREN

Kungsgatan 50, 2 tr.

Tel. 20 67 27, 20 72 11 Expeditionstid kl. 10--4

10 öre

Stryk över det lag Ni tror förlorar, vid oavgjort resultat lämnas båda lagen ostrukna.

OBS. Vinnare godkännes ej förrän efter protesttidens utgång torsdag kl. 1 e. m.

Kontrollant: Advokat N. Giertz.

cup

Arsenal	—	Aston Villa
Preston	—	Leicester
Manchester C.	—	Stoke C.

liga

Chelsea	—	Blackburn
Huddersf. T.	—	Derby Co.
Liverpool	—	Middlesbr.
Sunderland	—	Newcastle U.
Tottenham H.	—	Everton
Wolves	—	Birmingham

Vinstresultatet medd. av. i Idrottsbl. månd.

Prissumma

Lörd. 24 febr. **Kr. 12,764:—**

Obs! Om 20 deltagare eller mindre uppnått flesta rätt, delas prissumman med $\frac{1}{2}$ till den eller de bästa o. $\frac{1}{3}$ till näst bästa.
Vinstlista finnes hos ombuden.

Bilaga B.

Förenade Klubbtipsen
Helsingfors

Birka-Agenturen

N:o 38226

Telefon 30 28 03

Anslutna till: *Klubbtipsens Kontrollförbund.*
Kontrollant: *Widgrens Advokatbyrå.*

Namn _____

Högsta antal rätt erhålla hela prissumman.

Vinstresultat enligt förteckning hos ombuden samt meddelande i Idrottsbladet varje måndag.

10 öre. Siffertips

Aston Villa—Sunderland	—
Blackburn R.—Sheffield W.	—
Everton—Arsenal	—
Leicester C.—Chelsea	—
Newcastle U.—Birmingham	—
Tottenham H.—Liverpool	—

Vinnare godkännes ej förrän efter protesttidens utgång onsdag kl. 12 m.

Kontrollkupong 23 sept.

Bilaga C (framsida).

EVERYMAN'S

Address: Everymans Agentur
Postbox 140 - GÖTEBORG
Postgiro 42585. Tel. 17908. **20** öre för varje lod-
rät rad. Hela ku-
pongen 2 Kronor

Den 3 mars.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Arsenal—Aston Villa										
Preston N.—Leicester										
Bolton—Portsmouth										
Manchester C.—Stoke										
Chelsea—Blackburn										
Huddersfield—Derby										
Sheffield U.—Sheffield W.										
St. Johnstone—Queen of South...										
Rangers—Aberdeen										
St. Mirren—Celtic										
Kilmarnoch—Dundee										
Queens Park—Partick										

Varje lodrät rad räknas som ett tips. För hemmaseger anges siffran 1, för bortaseger siffran 2, för oavgjort ett kryss (X). Rätt förutsagd hemmaseger ger 1 poäng, rätt förutsagd bortaseger 2 poäng, rätt förutsagt oavgjort 3 poäng.

Namn .....

(Skriv tyd. med textade bokstäver)

Adress .....

Ort .....

(Sweden)

Kup. skall vara agenturen i Göteborg tillh. senast torsdag kl. 17.

Bilaga C (baksida).

Detta tips är baserat på poängsystem, d. v. s. en poäng erhålles för rätt tippad hemmaseger, två poäng erhålles för rätt tippad bortaseger och tre poäng erhålles för rätt tippat oavgjort resultat.

Alla tips skola vara avlevererade till huvudbyrån i Edinburg senast kl. 3 på lördagseftermiddagen den dag matcherna spelas. Av denna anledning skola alla kuponger från Sverige vara agenturen tillhanda senast kl. 5 varje torsdagseftermiddag. Kuponger som inkomma senare diskvalificeras.

Prissumman är delad, och första pris, utgörande hälften av totalbeloppet, tillfaller den eller de vilka uppnått högsta poängsumman; andra pris, utgörande en tredjedel av totalbeloppet tillfaller den eller de vilka uppnått näst högsta poängsumman; och tredje pris, utgörande en sjättedel av totalbeloppet, tillfaller den eller de vilka uppnått därelter bästa poäng.

Dessa kuponger avsändas med luftpost direkt till England av respektive insamlingscentraler.

OBS! För undvikande av oberättigade anmärkningar mot prislistan har stipulerats, att kr. 5:— skall deponeras vid anmärknings avgivande. Skulle anmärkningen vara berättigad återbetalas detta belopp.